

Vår saksbehandler

Maria Hauglund Johnsen, mariajohnsen@mil.no
+47
FST/NK FST/JUR ENHET

Vår dato

2025-05-21

Vår referanse

2025/007964-009/FORSVARET/ 431

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Kopi til

Høringssvar fra Forsvaret

1 Bakgrunn

Det vises til Justis- og beredskapsdepartementets forslag til forskrifter til sikkerhetsloven kapittel 10 og endringer i virksomhetssikkerhetsforskriften i høringsnotat av 21. februar 2025. Forsvaret vil med dette komme med innspill til forslagene.

2 Drøfting

2.1 Innledning

Forsvaret støtter arbeidet som er gjort for å styrke sikkerhetsloven og imøteser i stort de endringene som foreslås. Endringene bidrar etter vårt syn med å styrke motstandskraft fra et sikkerhetsperspektiv, og evne til å forebygge, avdekke og håndtere sikkerhetstruende aktivitet som prioritert i ny nasjonal sikkerhetsstrategi i tråd med sikkerhetsloven (sikkl.) §§ 1-1 bokstav b og 1-3.

Med denne ugraderte høringsuttalelsen vil Forsvaret peke på noen generelle forutsetninger for at intensjonen med de foreslåtte endringene kan oppnås. Forsvarets innspill knytter seg i det vesentlige til koblingen mellom investeringskontroll og eierskap av eiendommer, og ytterligere behov for koordinering og relevant hjemmelsgrunnlag i prosess for behandling av melding om erverv av virksomhet, jf. sikkl. § 10-2.

Forsvaret har merknader til forslag til ny eierskapskontrollforskrift §§ 2 og 5, samt ny delprosess som handler om innhenting og sammenstilling av informasjon relatert til innmeldt endring av eierskap.

2.2 Grensesnitt mellom investeringskontroll og eierskap av eiendommer

I høringsnotatets innledning henvises det blant annet til gjeldende sikkl. § 7-6 vedrørende eiendommer av strategisk betydning. Forsvaret er av den oppfatning at det er viktig å

Postadresse

Postboks 800 Postmottak
2617 Lillehammer
Norge

Besøksadresse

Glacisgata 1
0015 OSLO
Norge

Sivil telefon/telefaks

/

Militær telefon/telefaks

99/0500 3699

Epost/ Internett

postmottak@mil.no
www.forsvaret.no

Vedlegg

Organisasjonsnummer

NO 986 105 174 MVA

konkretisere hvordan den foreslåtte eierskapskontrollforskriften sikrer en prosess som ivaretar grensesnittet mellom ulike hensyn. I dette tilfellet grensesnittet mellom sikkl. §§ 7-6 og 10-2, og ny eierskapskontrollforskrift § 5.

Denne høringen er en god anledning til å sikre et relevant grensesnitt som vil styrke evnen til å avdekke, forebygge og håndtere sikkerhetstruende aktivitet som vist i TV2-sakene om 'Russerhyttene' som illustrerer risiko knyttet til utenlandsk eierskap av strategiske eiendommer nær militær aktivitet og/eller objekter. Dette er i liten grad avklart i foreliggende utkast. Derfor vil det være hensiktsmessig å presisere hvordan virksomhetene skal kunne identifisere og vurdere risiko i medhold av sikkl. §§ 7-5 og 7-6, og hjemmelsgrunnlaget for informasjonsinnhenting av eierskapsdata. Etter vårt syn vil det være hensiktsmessig å se disse spørsmålene i sammenheng med foreslått forskriftsendring til sikkl. § 10-2 gjennom ny bestemmelse i eierskapskontrollforskriften § 5. Videre vil dette kunne forutsette et tydeligere hjemmelsgrunnlag for informasjonsinnhenting for sikkerhetsmyndighetene eller berørte virksomheter.

Det foreslås at eierskap knyttet til eiendommer av sikkerhetsmessig betydning bør inngå som et forhold som skal vektlegges i vurdering av om erverv er meldepliktig etter sikkerhetsloven i forslag til ny bokstav l i eierskapskontrollforskriften § 5 første ledd, jf. sikkl. §§ 7-5 og 7-6.

2.3 Prosess for behandling av melding om erverv av virksomhet

Det fremgår av sikkl. § 10-2 tredje ledd at prosessen for behandling av melding om erverv av virksomhet skal være gjennomført innen 60 dager. Dersom det fremsettes krav om ytterligere opplysninger innen 50 dager, avbrytes fristen til svaret er mottatt, jf. forslag til eierskapskontrollforskriften § 5 annet ledd. Deretter løper fristen videre i maksimalt 10 dager til å levere en beslutning. Etter vårt syn vil dette i realiteten kunne innebære begrenset tid til å behandle slike meldinger, særlig ved behov for koordinering med andre departement eller andre virksomheter, jf. sikkl. § 2-1. Dette bør ses i sammenheng med at det i forslaget til eierskapskontrollforskriften § 2 utvides krav til innholdet i melding om erverv med tilleggsopplysninger som skal opplyses i meldingen, hvilket kan tilsi en forlenget saksbehandlingstid etter sikkl. § 10-2 annet ledd.

Slik prosessen er beskrevet i høringsnotatet, vil departementet eller sikkerhetsmyndigheten også kunne understøtte virksomhetenes ansvar i medhold av sikkl. §§ 4-1 og 4-2. Dette vil også være relevant i forbindelse med virksomheters sikkerhetsgraderte anskaffelser i medhold av sikkl. kapittel 9 og virksomhetssikkerhetsforskriften (vsf.) kapittel 13, og særskilt vsf. § 86 som stiller krav til å føre oversikt over leverandører, underleverandører og avhengighet i verdikjeder. Dette vil være meget positivt med hensyn til å styrke nasjonal oversikt med leverandører i kritiske verdikjeder for grunnleggende nasjonale funksjoner og nasjonale sikkerhetsinteresser.

2.4 Forutsetninger for måloppnåelse

Kravene til innmelding av erverv, endring av eierskap og prosessen for vurdering er omfattende. Det er derfor sentralt at man tilrettelegger for et tilstrekkelig hjemmelsgrunnlag for EOS-tjenestene og andre som skal bidra til selve prosessen med å vurdere innkomne meldinger. Etter sikkl. § 2-1 skal EOS-tjenestene dele informasjon om trusler med virksomhetene som har ansvar for å vurdere risiko og egne sårbarheter, jf. sikkl. § 4-2. Dersom berørt virksomhet eller

driftsenhet (DIF) i forsvarssektoren skal kunne følge opp, må det tas høyde for ekstra tid da sektoren er fragmentert, med ulik oversikt over leverandører og verdikjeder.

Datagrunnlag er en kritisk forutsetning for at prosessen skal lykkes. For at sikkerhetsmyndigheten skal kunne levere informasjonsgrunnlag må det være tilstrekkelige hjemler for informasjonsdeling og -innhenting på plass. Etter vårt syn bør også innhentet informasjon omfatte sårbarheter, og analysene må foregå på sikre plattformer. Prosessen må tilrettelegge for mest mulig automatisering av oppslag mot offentlige registre og andre datakilder, samt koordinering opp mot berørte virksomheter under eget eller annet departement eller etat. Derfor anbefaler Forsvaret at det legges inn en egen delprosess som også handler om datafangst knyttet til sårbarheter som berørte virksomheter har ansvar for. Se vedlegg A for illustrasjon av hele prosessen.

Det foreslås også at opplysningene fra erververen i forbindelse med innmelding av erverv, skal kunne verifiseres av departementet eller sikkerhetsmyndigheten, se forslag til nytt sjette ledd i eierskapskontrollforskriften § 2.

2.5 Forslag til endring av forskrift

I ny forskrift 1. juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet (eierskapskontrollforskriften) foreslås følgende endringer:

§ 2. Krav til innhold i melding om erverv av virksomhet

§ 2 sjette ledd skal lyde:

Opplysningene fra erververen skal kunne verifiseres av departementet eller sikkerhetsmyndigheten.

§ 5 Vurdering av erverv som er meldepliktig etter sikkerhetsloven § 10-1

§ 5 første ledd bokstav l og m skal lyde:

l. om erverver, personer eller selskap omfattet av vsf. § 2 har direkte eller indirekte eierskap av norske eiendommer, jf. sikkl. §§ 7-5 og 7-6.

m. andre forhold som er relevante for å vurdere risiko

2.6 Oppsummering

For å sikre at behandlingsprosessen i sikkl. § 10-2 gjennomføres på en hensiktsmessig måte, anbefaler Forsvaret at forutsetningene for å oppnå ønsket resultat styrkes gjennom:

- Presisering av ansvar for oppgaver og koordinering gjennom saksbehandlingsprosessen.
- Tilrettelegging av samlet oversikt over berørte virksomheter/sårbarheter jf. sikkl. §§ 1-1 bokstav b og 1-3, samt krav til koordinering med berørte virksomheter som må hensyntas i prosessen.
- Tilrettelegging og presisering av hjemmelsgrunnlag for datainnsamling og automatisering av datafangst og sammenstilling. Eventuelt utvide saksbehandlingstid for prosessen.
- Adgang for departementet eller sikkerhetsmyndigheten til å verifisere opplysninger gitt i forbindelse med melding om erverv av virksomhet.

3 Konklusjon

Forsvaret har med dette gitt sine innspill til forslag til ny eierskapskontrollforskrift. Forsvaret stiller seg til disposisjon dersom det er ønskelig å utdype merknadene.

Tom Simonsen
Juridisk direktør
FST Juridisk enhet

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.

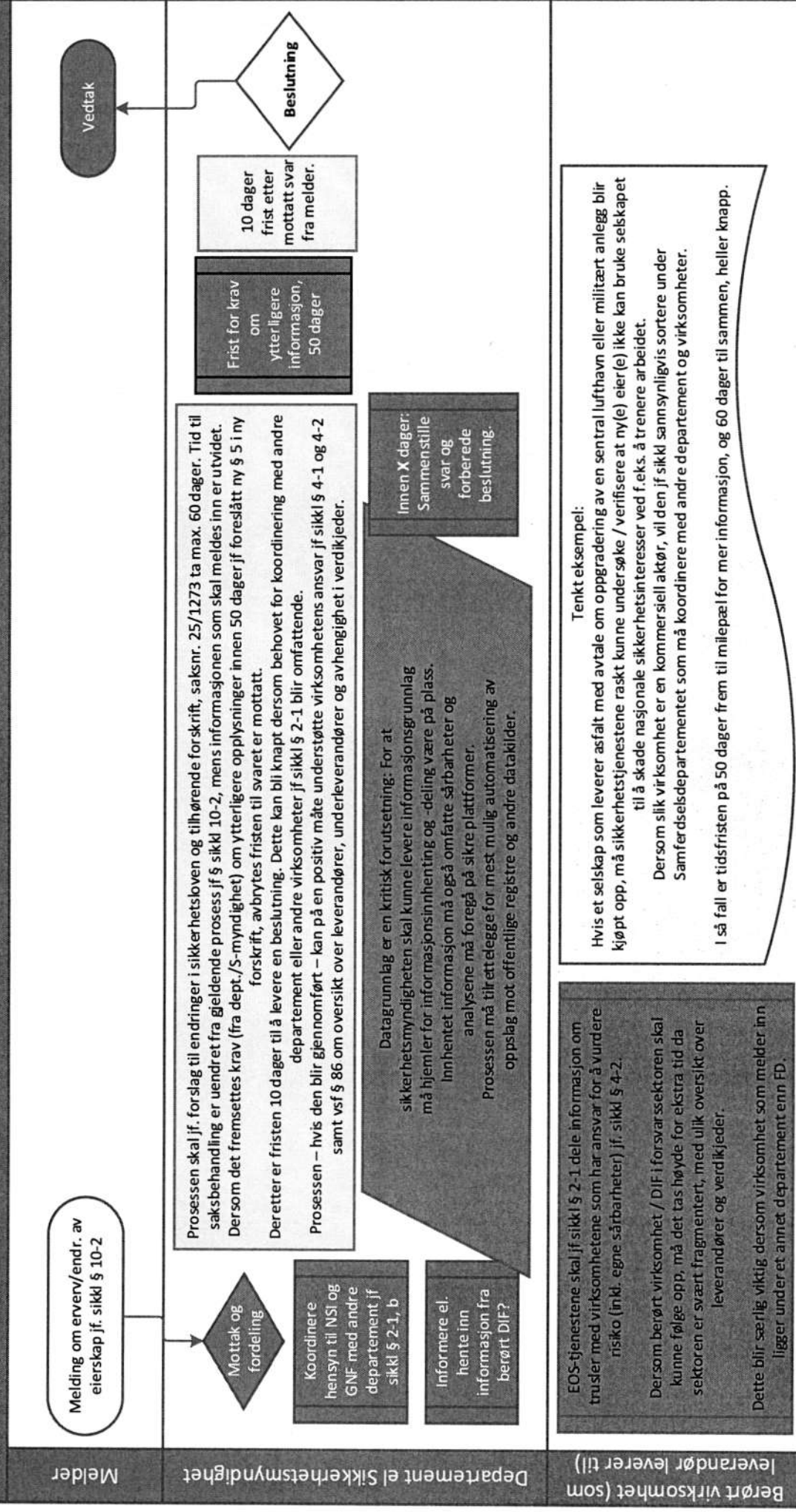
Vedlegg: Skisse over foreslått prosess for investeringskontroll og behov for presisering av hjemler og koordinering med berørte virksomheter.

Tidslinje og ansvar ved melding om erverv eller endring av eierskap jf sikkerhetsloven § 10-2.

Behov for avklaring av forutsetninger for måloppnåelse ut fra den prosessbeskrivelsen som er legges til grunn i høringsutkastet:

- Ansvar for oppgaver og koordinering i den relativt korte prosessen på 60 dager må presiseres og saksbehandlingstid kan vurderes utvidet.
- Behov for oversikt over berørte virksomheter/sårbarheter jf GNF og koordinering med berørte virksomheter må hensyntas.
- Hjemmelsgrunnlag for datainnsamling må presiseres og det må legges til rette for automatisering av datafangst og sammenstilling.

Vedlegg til høringsuttalelse fra Sjøforsvaret.

Rytterager, Maria

Fra: Simonsen, Tom <tomsimonse@mil.no>
Sendt: torsdag 22. mai 2025 10:28
Til: Postmottak JD
Emne: 2025007964-9 Høringssvar fra Forsvaret
Vedlegg: 912784825-12103237.docx; 912784825-12103240.pdf; 912784825-NOARK.htm

Hei,

Vedlagt oversendes høringssvar fra Forsvaret vedrørende forslag til forskrifter til sikkerhetsloven kapittel 10 og endringer i virksomhetssikkerhetsforskriften i høringsnotat av 21. februar 2025.

Mvh

■ **Tom Simonsen**
Juridisk direktør
Forsvarsstaben

Se vedlagte saksdokumenter: